

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR ze dne 30.12.1959, sp. zn. 6 Tz 92/59, ECLI:CZ:NS:1959:6.TZ.92.1959.1

Číslo: 22/1960

Právní věta:

Súd je povinný, skôr než vysloví vedľajší trest prepadnutia veci podľa § 55 tr. zák. skúmať, či v súdenom prípade sú splnené všetky podmienky pre uloženie tohoto vedľajšieho trestu. Vzhľadom na ustanovenie § 55 ods. 2 tr. zák. je preto povinný zaoberať sa tiež tvrdením obvineného, že mu vec nenáleží. Účelom vedľajšieho trestu prepadnutia veci podľa § 55 tr. zák., najmä vo vzťahu k trestnej činnosti špekulačného charakteru, je okrem iného tiež docieľiť, aby páchatelovi bol odčerpaný neoprávnený zisk docielený trestnou činnosťou (§ 55 ods. 1 písm. c), d) tr. zák.) a zabrániť tomu, aby vec nebola znova použitá na spáchanie trestného činu [§ 55 ods. 1 písm. b) tr. zák.] a aby teda nebola základňou pre páchanie ďalšej trestnej činnosti.

Soud: Nejvyšší soud ČSR

Datum rozhodnutí: 30.12.1959

Spisová značka: 6 Tz 92/59

Číslo rozhodnutí: 22

Číslo sešitu: 3

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Spekulace, Trest, Trest propadnutí věci, Zabráni věci

Předpisy: 86/1950 Sb. § 55
§ 134 64/1956 Sb. § 2

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Krajský súd v Nitre uznal obžalovanou vinnou trestným činom špekulácie podľa § 134a ods. 1 tr. zák. a odsúdil ju na bezpodmienečný trest odňatia slobody na 1 (jeden) rok, na peňažný trest v sume 10 000 Kčs, v prípade jeho nevyožiteľnosti na náhradný trest odňatia slobody na 10 (desať) mesiacov a podľa § 55 ods. 1, 3 tr. zák. na prepadnutie vecí v rozsudku bližšie uvedených, včítane sumy 3150,- Kčs.

Najvyšší súd na sťažnosť pre porušenie zákona podanú predsedom Najvyššieho súdu zrušil uvedený rozsudok vo výroku o prepadnutí sumy 3150,- Kčs a Krajskému súdu v Nitre nariadil, aby v rozsahu zrušenia vec znovu prejednal a rozhodol.

Odôvodnenie:

Proti rozsudku krajského soudu, pokud ním bylo vyslovené prepadení peňaznej sumy 3150,- Kčs, podal predseda Najvyššieho súdu sťažnosť pre porušenie zákona a navrhol nápravu chybného výroku.

Výrokom o prepadení peňaznej sumy 3150,- Kčs bol porušený zákon. Podľa § 2 ods. 7 tr. por. súd je povinný, skôr než vysloví vedľajší trest prepadenia veci podľa § 55 tr. zák., skúmať, či v súdom prípade sú splnené podmienky pre uloženie tohoto vedľajšieho trestu. Vzhľadom na ustanovenie § 55 ods. 2 tr. zák. je povinný zaoberať sa tiež tvrdením obvineného, že mu vec nenáleží. Účelom vedľajšieho trestu prepadenia veci podľa § 55 tr. zák., najmä vo vzťahu k trestnej činnosti špekulačného charakteru, je okrem iného tiež docieľiť, aby páchatelovi bol odčerpaný neoprávnený zisk docieľený trestnou činnosťou [§ 55 ods. 1 písm. c), d) tr. zák.] a zabrániť tomu, aby vec nebola znova použitá na spáchanie trestného činu [§ 55 ods. 1 písm. b) tr. zák.] a aby teda nebola základnou pre páchanie ďalšej trestnej činnosti.

Krajský súd preto správne vyslovil prepadenie textilného a iného tovaru, ktoré pochádzali z trestného činu špekulácie podľa § 134a ods. 1 tr. zák., poprípade boli určené na ďalšie pokračovanie v tejto trestnej činnosti. Pochybil však krajský súd, keď vyslovil tiež prepadenie peňaznej sumy 3150,- Kčs a nezaoberal sa otázkou, či celá táto peňažná suma pochádza z trestnej činnosti obvinenej, poprípade či bola určená na páchanie ďalšej trestnej činnosti a či jej vôbec náleží. Obvinená uviedla na hlavnom pojednávaní u ľudového súdu, že jej náleží iba peňažná suma 1000,- Kčs a ďalšia časť peňaznej sumy vo výške 2150,- Kčs náleží P., ktorý jej dal tieto peniaze, aby mu v Prahe kúpila motocykel zn. Pionier. Tieto peniaze boli vraj uložené vo zvláštnej obálke. Ľudový súd toto tvrdenie obvinenej neprešetroval, lebo nevyslovil vedľajší trest prepadenia vecí.

Krajský súd bol však povinný pred vyslovením vedľajšieho trestu prepadenie peňaznej sumy 3150,- Kčs zaoberať sa tvrdením obvinenej, že jej z tejto peňaznej sumy nenáleží suma 2150,- Kčs a že táto suma nebola určená na spáchanie trestného činu špekulácie, ani nebola získaná trestným činom špekulácie. Keď tak neurobil a náležite neobjasnil všetky okolnosti významné pre rozhodnutie, či k splneniu účelu trestu je treba vysloviť tiež prepadenie celej peňaznej sumy 3150,- Kčs a či sú vôbec splnené ďalšie zákonné podmienky pre uloženie tohoto vedľajšieho trestu, uvedené v § 55 ods. 1, 2 tr. zák., porušil zákon v ustanovení § 2 ods. 7 tr. por.

V tomto smere mal krajský súd najmä vypočuť P. o tom, či a za akým účelom zveril obvinenej peňažnú sumu 2150,- Kčs a ďalej zistiť, či na dôkaz toho bola peňažná suma skutočne uložená vo zvláštnej obálke. Nedopatrenie krajského súdu mohlo viesť k tomu, že bolo protizákonne vyslovené prepadenie peňaznej sumy, ktorú P. nadobudol poctivou prácou a ktorú chcel použiť k zakúpeniu motocyklu zn. Pionier, teda k zvýšeniu svojej životnej úrovne. Takýto nezákonný výrok súdu bol by v priamom rozpore s triednym obsahom nášho trestného práva, účelom ktorého okrem iného je tiež chrániť záujmy jednotlivcov, teda aj záujem na nedotknuteľnosti osobného vlastníctva nadobudnutého poctivou prácou.

Bolo preto treba k sťažnosti pre porušenie zákona podanej predsedom Najvyššieho súdu vysloviť porušenie zákona v hore uvedenom smere a chybný výrok o prepadení peňaznej sumy 3150,- Kčs zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.